יום א', ד' בתשרי תשס"ה (19 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שנה טובה, וגמר חתימה טובה!

היום, **ד' בתשרי**, הוא **צום גדליה** [נדחה] – האחרון מ-4 הצומות הקשורים לחורבן בית המקדש [האחרים, לפי סדר כרונולוגי: עשרה בטבת, 17 בתמוז ותשעה באב]. צום זה, המתקיים בשנה רגילה ביום ג' בתשרי, ונדחה השנה מפאת היותו יום שבת, הוא יום תענית על רצח **גדליה בן אחיקם**, מושל יהודה, שהופקד ע"י נבוכדנאצר מלך בבל על יהודה – שארית הפליטה - אחרי חורבן בית המקדש הראשון. הוא נרצח 52 יום לאחר חורבן הבית, בידי ישמעאל בן נתניה, שהיה מזרע המלכות, שהוסת ע"י עמים שכנים למרוד בבבל. לאחר הרצח, נמלטו אחרוני היהודים, ביניהם גם **ירמיהו הנביא**, למצרים, וכך בטל סופית הארגון המדיני ביהודה. [יהדות הלכה למעשה]

"ויהי בחודש השביעי בא ישמעאל בן נתניה בן אלישמע מזרע המלוכה ורבֵי המלך ועשֶׂרה אנשים אתו אל גדליהו בן אחיקם המצפתה, ויאכלו שם לחם יחדו במצפה. ויקם ישמעאל בן נתניה ועשֶׂרת האנשים אשר היו אתו ויכו את גדליהו בן אחיקם בן שפן בחרב וַיָּמֶת אתו אשר הפקיד מלך בבל בארץ. ... וישְׁבְ ישמעאל את כל שארית העם אשר במצפה את בנות המלך ואת כל העם הנשארים במצפה אשר הפקיד נבוזראדן רב טבחים את גדליהו בן אחיקם וישְׁבֵם ישמעאל בן נתניה..." [ירמיהו **מ"א**]

§§§

היום, **ד' בתשרי**, לפני 66 שנה, בשנת תרצ"ט (1938-5699), **נפתחה וועידת מינכן**, בהשתתפות ראשי ממשלות בריטניה, צרפת, איטליה וגרמניה.
הוועידה התכנסה לאחר משבר ממושך בעניין מעמדו המדיני של המיעוט הגרמני בצ'כוסלובקיה; בסיומו של מו"מ קדחתני למחרת היום, בעיקר בין צ'מברלין [בריטניה] לבין היטלר, **נחתם 'הסכם מינכן'** המסדיר העברת שטחים של צ'כוסלובקיה לגרמניה. ר"מ צרפת, דלדיה, ור"מ איטליה, מוסוליני, מלאו תפקידים משניים. צ'כוסלובקיה **לא שותפה** בוועידה ובהכרעותיה, והחלטות הוועידה נמסרו לה כפסק-דין סופי שעליה למלאו בלי ערעור.
5 חודשים אחרי וועידת מינכן בא, בהמשך ישיר להחלטות הוועידה, חיסולה של מדינת צ'כוסלובקיה, והשתלטות גרמניה עליה ועל משאבי כלכלתה וצבאה. כתוצאה מחיסול זה, הוטה מאזן הכוחות באירופה לטובת גרמניה, והואצה הידרדרות אירופה למלחמת העולם ה-II. צ'כוסלובקיה היתה החזקה והעשירה ביותר מבחינה צבאית וכלכלית מכל המדינות שבין גרמניה לברה"מ. היו לה חוזה הגנה הדדית עם צרפת משנת 1925 וגם עם ברה"מ משנת 1935. נפילתה סימלה את התמוטטות המערכת הבינלאומית שהוקמה ב- 1918. שלושה תהליכים התמקדו בהסכם מינכן:

1) התפתחות מדיניות חוץ של גרמניה הנאצית, המכוונת להשתלט על השכנות אוסטריה וצ'כוסלובקיה, כבסיס לעוד כיבושים ולהגדלת 'מרחב המחיה';
2) התפתחות מדיניות בבריטניה השואפת, מטעמים מדיניים, כלכליים ומוסריים לפיוס עם גרמניה, ורוויזיה של חוזה וורסַיי במגמה לתקן את מה שנתפס אצלה כעוולות שנעשו לגרמניה.
3) התפתחות היחסים בין ממשלת צ'כוסלובקיה ובין אזרחיה הגרמנים, שתחילה סירבו להיכלל בה, אך במרוצת שנות ה- 20 השלים חלקם עם המצב שנוצר. {הסיום, בע"ה, מחר}

"אריה שאג, מי לא ייראּ..." [עמוס ג' 8]
אריה – ראשי תיבות: **א**לול, **ר**אש השנה, **י**ום **ה**כיפורים
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל